

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendileri, aydınlar için yazılmış olan herşeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler ve işçilere fabrika şartları hakkında birkaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece birkaç (zavallı) aydınlardır.»

Sayı : 4

HAFTALIK EKONOMİ VE SİYASİ GAZETE

ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR

100 Kr.

BATI ÜLKELERİNDE İŞSİZLİK VE HAYAT PAHALILIĞI KOL GEZİYOR AMA...

HAYAT HER YERDE PAHALI DEĞİL

- Türkiye hayat pahalılığında dünyada birinci.
- Bu yıl buğday ve şeker açığımız 80 bin ton, nebati yağ açığımız ise 40 bin ton olacak.
- Yabancı ülkelere, sattığımızdan 24 milyar 800 milyon liralık daha fazla mal almamız gerekecek.
- Yalnız tarımsal ürünler satın almamız için 7 milyar lira dış ülkelere gidecek.

Zonguldak'da Hayat o/o 30 Pahalılandı

- Dört kişilik bir aile normal yaşamaya kalksa, ayda ikibin lira borçlanmak zorunda.
- 52 lira yevmiyeli, 2 çocuklu bir işçi, evine ayda iki kilo et zor alıyor.

HUDUTTAKİ KATLIAM

VİRANŞEHİR'DE 20 KÖYLÜ KURŞUNA DİZİLDİ

Suriye sınırında, Viranşehir'de 20 köylü kaçakçılık yaptıkları gerekçesiyle pusuya düşürülerek jandarmalar tarafından öldürülmüştür.

Güvenlik kuvvetlerinin «Suriye sınırında 9 kaçakçı müsademe sonucu öldürülmüştür» diye yaptığı açıklamadan sonra Viranşehir'de öldürülenlerin yakınları ve pusudan kurtulanların yaptıkları açıklamalarda öldürülenlerin sayılarının 9 değil 20 olduğu belirtilmiştir. Üstelik, ölenlerin avuçlarında kurşun delikleri bulunduğu da ortaya çıkmıştır. Bu durum açıkça göstermektedir ki, Viranşehir'de bir çarpışma yapılmamış, köylüler âdeta kurşuna dizilmiştir.

Oysa, Urfa'da, Gaziantep'te, Kilis'te hattâ Ankara'nın göbeğinde adı «Amerikan Pazarı», olan yerler vardır. Köylüler, bazı gazetelere yazdıkları mektuplarda asıl kaçakçıların buralarda olduğunu söylemişler, arkadaşlarının jandarmaya teslim oldukları halde kurşuna dizildiğini bildirmişlerdir.

Nitekim bazı parlamenterler de olayla ilgili mektuplar aldıklarını, öldürülenlerin 50 lira yevmiyeli insanlar olduklarını, asıl kaçakçılık yapanların Viranşehir'de, Urfa'da, Kilis'te «Amerikan», «Japon» pazarlarını işleten şeyhler ve ağalar olduklarını söylemişlerdir.

Bu olay bir kere daha göstermiştir ki, sermayedar sınıfın hizmetinde olan iktidarlar, ellerindeki silâhları aç karını doyurmak için çalışan insanlara karşı kullanmaktadır ve kullanacaktır da...

● SOVYETLER BİRLİĞİNDE FİYATLAR HIZLA DÜŞÜYOR

- Sovyetler Birliği 1974 yılında petrol, şeker, buğday ve kömür üretiminde dünyada birinci sırada yer alıyor.

Amerika'da, Japonya'da, Türkiye'de, Batı Almanya'da... Hasılı bütün kapitalist ülkelerde, geçen yıl işsizlik ve pahalılık kol gezdi. Yapılan inceleme ve araştırmalara göre, 1975 yılında aynı ülkeleri daha büyük bir pahalılık ve işsizlik bekliyor.

Bütün kapitalist ülkeleri saran bu yangını, sermayedar sınıf bütün dünya ülkelerine mâletmek istiyor. «DÜNYADA İŞSİZLİK VE PAHALILIK» bulunduğu dair çeşitli yorum ve yazılar yazılıyor. Böylece sermayedar sınıf, kendi asalaklığından doğan işsizlik ve pahalılığı, önüne geçilmez bir tabii afet gibi göstererek, açlığa mahkûm edilen çalışan sınırları, yaşadıkları duruma razı etmek istiyor.

Oysa, diğer insanlık dışı durumlar gibi, pahalılık ve işsizlik de yalnız KAPİTALİST SİSTEME has şeyler. Bugün dünyada, insanların açlıktan ölmediği, bir tek işsiz bile bulunmadığı, «fiyatların hızla düştüğü» ülkeler de var : SOSYALİST ÜLKELER!

Nitekim, bu gerçeği sermaye yanlısı basın bile gizleyemiyor.

Bütün kapitalist ülkelerde işsizlik ve pahalılık artarken «Sovyetler Birliği'nde fiyatlar hızla düşüyor.» (Ekonomi ve Politika gazetesi. 9.1.1975). Ve Sovyetler Birliği dünya şeker, buğday, petrol ve kömür üretiminde dünyada birinci sırada yer alıyor.

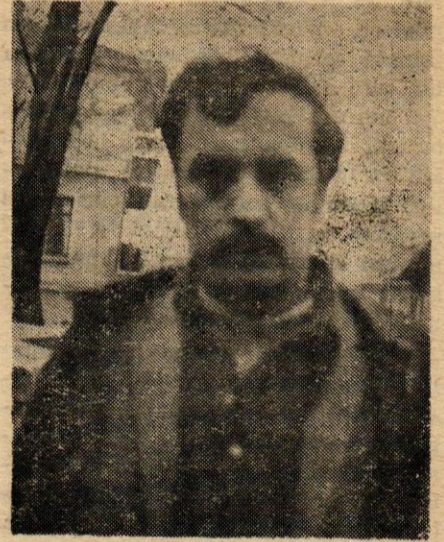
Kapitalist ülkelerin de dünya birincileri var tabii... Ama insanların ihtiyaçlarını giderecek maddelerin üretiminde değil, Sİ-

LAH HARCAMALARINDA! Nitekim en büyük kapitalist ülke ABD'nin silâh harcamaları dünyada baş sırayı tutuyor: Tam 1 trilyon lira (85 milyar dolar).

Türkiye ise, hayat pahalılığında dünyada birinci, işsiz sayısı bakımından ABD'den sonra ikinci. 1975 yılında bu işsizlik ve pahalılık daha da artacak. Şekerimizi, pirincimizi, buğdayımızı ve yağımızı yabancı ülkelere almaya devam edeceğiz. Bu pahalılık bütün kapitalist ülkelerde süreceğinden oralardan aldığımız, (ithal ettiğimiz) bu mallar, yine el altından satılacak. Pahalı olacak, kuyruklar daha uzun olacak, saatlerce bekledikten sonra yine «Bitti!» cevabını alacağız. Halkın ve işçi sınıfının ihtiyacını gideremeyen sermayedar sınıfın iktidarları, ücret artışlarını önleyecek çareler arayacaklar. En büyük baskı da her zaman olduğu gibi işçi sınıfına getirilmek istenecek.

İşçi sınıfı bütün bunlara son vermek üzere, «insanların bedeni ve kültürel ihtiyaçlarının giderilmesini amaçlayan ve planlı üretime dayanan» sosyalizmi kurmak için mücadele vermelidir. Bu mücadeleyi başarıya götürmek için, kendi siyasal partisini kurmaya çalışmalıdır.

Bunun yanı sıra sendikalar, işçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesini engellemek isteyen yasa değişikliklerine karşı çıkmalıdır. Genel grev ve siyasal grev hakkının ele geçirilmesi için çalışmalıdır.

BUNA YAŞAMAK DENMEZ

Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Zonguldak'da da hayat pahalılığı hızla yükselmekte. 1974 yılında fiyatlar Zonguldak'ta % 30 arttı. Ücret zamları daha alındığı gün yok oldu. İşte bir işçi arkadaşın gazetemize söyledikleri:

«E.K.İ. Merkez Lâvarında çalışıyorum. Yevmiyem 75 lira oldu. Oldu ama bizim borçlar hâlâ yükselmeye devam ediyor. Bir köroğlu iki çocuk, 250 de ev kirası, gel de geçin bakalım. Ayda dört kilo kıyma zor alıyorum. Yağ denen şeyi zaten bulamıyoruz. Mahalle bakkalından alış-veriş ediyorum; veresiye. Her ay 400-500 lira bakkala veririm. Evimizde, çamaşır makinası, buzdolabı, televizyon gibi eşya yok. Brak onu, evde banyo bile yok. Beyaz peynir, kaşar peyniri gibi maddeler eve girmez. Oysa 18 senelik işçiyim. Mesleğim var. Kaynakçı ustasıyım. Eğer bu sanatla, anlattıklarım göre ben yaşıyorsam, sanatı olmayan, düşük ücretli arkadaşlar hepten yaşamıyor demektir.»

TÜRKİYEDE İŞÇİ HAREKETLERİ

100 Bin Tekstil İşçisi Greve Başlıyor

Tekstil İşverenleri Sendikası ile Teksif Sendikası arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde olumlu sonuç alınamayınca bütün Türkiye'de 100 bin tekstil işçisi adına grev kararı alınmış ve bu grevlerden bazıları uygulanmaya başlanmıştır.

Grev kararı alınan işyerleri şunlardır:

İstanbul'da toplam 20 bin işçinin çalıştığı 54 işyeri.

Toplam 30 bin işçinin çalıştığı Sümerbank'a ait Türkiye'nin muhtelif bölgelerindeki 32 işyeri.

Bursa'da toplam 8 bin işçinin çalıştığı 6 işyeri

Uşak'ta toplam 2 bin işçinin çalıştığı 65 işyeri.

KAYSERİ'de ise 1680 tekstil işçisinin grevi 21 Kasım 1974 tarihinden beri devam etmektedir.

Sendikalar Kapatılmak mı İsteniyor ?

Türkiye burjuvazisinin (sermayedarların) ötedenberi gerçekleştirmek istediği bir şey var; siyasal partisi olmayan işçi sınıfını, sendikasız da bırakmak. Böylece sermayedarlar; dağınık, tek tek işçilerden istediği şekilde faydalanabileceklerdir.

Daha önce, özellikle 12 Mart sonrasında sermaye sözcüleri tarafından ortaya atılan, ama işçi kuruluşlarının protestolarıyla önlenen istekler, şimdi tekrar ortaya çıkmaktadır. Sadı İrmak hükümeti, 1975 bütçe kanun tasarısında Kamu Kesimi işçilerinin toplu sözleşmesini Bakanlar Kurulu'nun tesbit etmesini istemektedir. Böylece, partilerüstü hükümetlerin ashında sermaye hükümetleri olduğu bir kere daha anlaşılmalıdır. Ve bunca siyasal parti varken, partilerüstü hükümetlerin nasıl hâlâ hükümet ettiği de anlaşılmalıdır. Hepsisi de sermayenin çıkarlarını savunan partiler, partilerüstü hükümetleri işbaşında tutarak, kendilerine oy kaybettirecek işleri ona yaptırmak imkânını bulmaktadırlar.

Bu kanunla sermaye; sendikaları, hükümetin yaptığı sözleşmeye imza atan kukla kuruluşlar haline getirmek ve 550 bin kamu kesimi işçisini karın tokluğuna çalıştırmayı amaçlamaktadır. Ve tabiidir ki kapitalistlerin egemenliği devam ettiği sürece, onlar işçi haklarını tırpanlamak için yeni yeni girişimlerde bulunacaklardır. Üstelik bu tasarı Türk-İş Genel Sekreterinin Bakan olarak katıldığı bir hükümet tarafından Meclis'e getirilmektedir.

● Türk-İş Genel Sekreteri bu sifata lâyık olmak istiyorsa, bu hükümeti protesto etmeli ve hükümetten kesin olarak çekilmelidir.

● Sendikalar bu kanun tasarısını fiilen, etkili şekilde protesto etmelidir.

● Sendikalar, sermayenin yek vücut olarak işçi karşısına çıkmasına, aynı şekilde birlik içinde karşı çıkmalıdır.

● Bunun için de; birlikte hareketlerini önleyen, baltalayan; Sıkıyönetim, Dernekler, Toplantı - Yürüyüş, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kanunlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve işçi sınıfının partisinin kurulmasını engelleyen anti-demokratik yasaların kaldırılması için mücadele vermeliyizdir.

● Diğer sendika hareketlerini destekleyebilmek için; Genel Grev, Dayanışma Grevi, Sempat Grevi yapma haklarını elde etmelidirler.

YENİ YILA GREVDE GİREN İŞYERLERİ

1974 yılından 1975 yılına kalan grevler şunlardır :

— Kayseri'de Orta Anadolu Dokuma fabrikasında 21.11.1974 günü başlayan ve 1680 işçiyi kapsayan grev.

— Lâstik-İş Sendikasının E-yüp'de Gıslavet Lâstik Fabrikasında 7 Ekim 1974'de başlattığı grev.

— Türk Metal-İş Sendikasının, AEG Eti Fabrikasında 23 Eylül 1974 günü başlattığı ve 270 işçiyi kapsayan grev.

— Türk Metal-İş Sendikasının, İzmit Köseköy'de Çelik Halat ve Tel Sanayii işyerinde 4 Ekim 1974 günü başlattığı ve 280 işçiyi kapsayan grev.

— Çimse-İş Sendikasının, İstanbul'da Sümerbank'a ait Yıldız Porselen Fabrikasında Eylül 1974'te başlattığı ve 256 işçiyi kapsayan grev.

— Türkiye Gazeteciler Sendikasının, İstanbul Matbaasında 18 Ekim 1974'te başlattığı grev.

— Türk Metal-İş Sendikasının, Derince'de Türk Kablo işyerinde 15 Kasım 1974 günü başlattığı ve 300 işçiyi kapsayan grev.

Hükümet Aliğa Grevini Erteleledi

Geçtiğimiz günlerde, Petkim - İş Sendikasının Aliğa Rafinerisinde başlattığı ve 850 işçiyi kapsayan grev, Hükümet tarafından bir ay ertelenmiştir. Sendika yöneticileri, isteklerinin uzlaştırma kurulunda kabul edildiğini belirterek «İsteklerimizin tümü, Aliğa'nın bir haftalık kârı kadardır. Hükümet bunu kabul etmemekle günde 3 milyon zarar etmeye göze almaktadır.» demişlerdir.

Yüksek Hakem Kurulunda işverenlerden yana tutum takınan Devlet Bakanını protesto ettiklerini belirten yöneticiler, Kurulda temsilcisi olan Türk-İş'i de suçlamışlardır.

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi : Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür : Orhan Zor / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik İş Hanı; Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi : P.K. 68 — Zonguldak Tel: 3886 / Abone : Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. Basıldığı Yer : Çark Matbaası - Ankara Baskı Tarihi : 14.1.1975

DÜNYADA İŞÇİ HAREKETLERİ

Kahire'de Binlerce İşçi Protesto Gösterileri Yaptı

KAHİRE — Çalışma şartlarını ve düşük ücretleri protesto eden binlerce işçi, Kahire'de büyük bir gösteri düzenlemişler ve kendilerini dağıtmak isteyen polise taş atarak direnmişlerdir.

İşçiler «Sedat! Özgürlük yasası nerede?», «Nazi yönetimi Hicazi yönetiminden iyidir» şeklinde Başbakan Abdel Aziz Hicazi'yi hedef alan sloganla bağırışlardır.

Polis gözyaşartıcı bombalar kullanarak kalabalığı dağıtmak istemiş, ancak bu sefer de işçiler polise taş yağdırmaya başlamışlardır.

— MISIR HÜKÜMETİ, GÖSTERİ YAPAN İŞÇİLERE SERT BİR İHTARDA BULUNDU

KAHİRE — Kahire'de ücretlerin arttırılmasını isteyen 10 binlerce işçinin, Kahire caddelerinde yaptıkları gösterilerden sonra bir bildiri yayınlayan Mısır hükümeti, ülkenin hâlâ İsrail'le savaş halinde olduğunu hatırlatarak, bundan böyle hiçbir şiddet hareketinin müsamaha ile karşılanmayacağını ihtar etmiştir. Yayınlanan bildiriye göre Mısır başkentindeki gösterilerden sonra 48 kişi tutuklanarak savcılığa verilmiştir.

Olaylardan sonra bir bildiri

— KAHİRE'DE İŞÇİ LİDERLERİ TUTUKLANIYOR...

KAHİRE — Güvenlik yetkilileri tarafından açıklandığına göre, Kahire'de son işçi hareketleri dolayısıyla tutuklanan işçi önderlerinin sayısı 400'ü bulmuştur.

Olayların başlangıcından itibaren başlayan tevkifatın, Mısır'da Enver Sedat'ın iktidara gelişinden bu yana, bilinçli işçi liderlerine karşı girişilmiş en büyük harekât olduğuna işaret eden yetkililer, hükümetin daha sert girişimlerde bulunmasının da beklendiğini açıklamışlardır.

yayınlayan Kahire Üniversitesi öğrencileri, hükümetin, tutuklanan işçileri 24 saat içinde serbest bırakmaması halinde genel boykotu başlayacaklarını açıklamışlardır. Ayrıca Enver Sedat, Kahire'de yapılan bir toplantıda yaptığı konuşmada, ülkenin bir savaş durumu yaşadığını tekrarlamış ve bu arada Birleşik Amerika ile yakınlaşmasının nedenlerini anlatmıştır.

SAVAŞ EKONOMİSİ

MISIR İŞÇİ

SINIFINI EZİYOR

Mısır'da meydana gelen sorunlar, birkaç yönden değerlendirilebilir. Öncelikle bu ülkedeki yavaş bir halk iktidarı olmadığını belirtmek gerekir. Yani, Mısır'da işçi sınıfı değil, sermaye sahipleri (burjuvazi) iktidardadır. Kendilerine ilerici diye radikal (reformcu) subayların iktidarı ele geçirmelerinden bu yana, Mısır'da burjuvazi güç kazanmış, bu karşılık gelişme süreci içinde gittikçe çoğalan işçi sınıfı, iktidar üzerinde etkin olamamıştır. Sermaye sahiplerinin güçlenerek, iktidar üzerinde hakim duruma gelmesi, bu ülkenin giderek Amerika ile yakınlaşması sonucunu doğurmuştur.

İkinci olarak dikkate alınması gereken husus, Mısır burjuvazisinin savaş halinde olduklarını ileri sürerek, işçi sınıfı ve Mısır halkı üzerinde kurduğu baskıdır. Mısır yönetimi yıllardır süren gerginliğin ve zaman zaman çıkan savaşların ceremesini işçi sınıfına yüklemiştir. Ve bu nedenle bir kez daha ortaya çıkmıştır ki dünyada uluslararası gerginliğin sürdürülmesi işçi sınıfının aleyhine, sermaye sahiplerinin (kapitalist sınıf) lehine olmaktadır. Kapitalist sınıf «savaş hali ve uluslararası gerginlik» durumlarını, milli çıkarlar teranesiyle kullanmakta, işçi sınıfının ekonomik ve demokratik taleplerini engellemekte, siyasal mücadelesine set çekmektedir. Ayrıca bu vesileyle, kendisine yönelmiş nefreti, komşu ülkelere halklarına çevirmek istemektedir.

Görüldüğü üzere, savaşta cephelelerde ölenler işçiler, köylüler olduğu gibi, cephe gerisinde, savaş ekonomisinin yükünü çekenler de yine işçiler, köylüler ve diğer çalışanlardır. Bu durum, kapitalist ülkeler işçi sınıfının, «savaş ve uluslararası gerginliğe» karşı «barış» savunmasının, kendi ekonomik, demokratik ve siyasal mücadelesi açısından ne kadar önemli olduğunu bir kez daha doğrulamaktadır.

YENİ İŞÇİ PAZARI : LIBYA

Sermayedarlar Yeni Pazarlar Peşinde

- TÜRKİYE İLE LIBYA ARASINDA EKONOMİK, KÜLTÜREL VE İŞGÜCÜ ALANLARINI KAPSAYAN 5 TEMEL ANLAŞMA İMZALANDI.
- TÜRKİYE SERMAYEDARLARINI İÇİNDE TOPLAYAN «TÜRKİYE ODALAR BİRLİĞİ»NİN BAŞKANI, ANLAŞMALARI SEVİNÇLE KARŞILADIKLARINI AÇIKLADI.
- TÜRKİYE İŞÇİLERİ YİNE YURT DIŞINA GÖNDERİLİYOR.

Türkiye ile Libya arasında imzalanan beş temel anlaşma şunlardır:

- 1 — EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE TİCARET ANLAŞMASI
- 2 — BİLİMSEL VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI
- 3 — BAKANLAR DÜZEYİNDE ORTAK KOMİSYON TOPLANMASINA DAİR ANLAŞMA
- 4 — KÜLTÜREL İLİŞKİLER VE ENFORMASYON ANLAŞMASI
- 5 — İŞGÜCÜ ANLAŞMASI VE PROTOKOLLARI.

Yorum

Libya Başbakanı Callud'un ülkemize gelişiyle sermayenin elinde olan gazete ve dergilerde «Libya'da devrim olduğu, Libya'yı yönetenlerin devrimci oldukları, yapılan anlaşmaların ülkemizin ve işçilerimizin çok hayrına olduğu» yazıldı.

Bugünkü Libya'nın siyasi yapısı nedir? Önce şunu belirtelim ki Libya'da Cumhuriyetin adı var, kendisi yoktur. Libyalıların seçme ve seçilme hakları, ülkenin yönetiminde söz hakları yoktur. Bütün siyasi ve idari yetkiler «İhtilâl Konseyi» denilen ve subaylardan oluşan bir cuntanın elindedir.

Libya'da 1969 yılında yapılan askeri bir darbeyle krallık devrilmiş, yönetim subayların eline geçmiştir. Bunun adı «devrim» değildir. Devrim, siyasi iktidarın bir başka sınıf tarafından ele geçirilmesidir. Libya'da askeri darbeye siyasi iktidarın sınıf yapısı değişmiş değildir. Sadece bir takım yenilemelerle (reformlarla) kapitalizmin gelişme ortamını sağlamaya çalışan asker diktatörler işbaşına gelmiştir.

Libya'nın yeni yöneticilerine, özellikle bu yönetimin fikir babalığını yapan Kaddafi'ye göre: «Libya'nın ekonomik ve sosyal yapısı ne kapitalist ne de sosyalisttir. İslâmî esaslara dayanan üçüncü bir yol söz konusudur». Bu iddia tamamen bir yutturmacadır. Çağımızda iki ekonomik ve sosyal sistem vardır. Birincisi, sosyalist sistem, ikincisi kapitalist sistem. Bunun dışında üçüncü bir yol yoktur. Üçüncü yol iddiası ile yola çıkanların sonunda hep kapitalizme çıktıkları çok denenmiş ve bilinen bir gerçektir. Nitekim Libya'da bugün var olan ekonomik ve sosyal sistem tam anlamıyla kapitalist bir sistemdir. İki tane bankanın devletleştirilmesi ve iki tane yabancı şirketin millileştirilmesiyle bir ülke sosyalist olsaydı, sanayisinin en büyük yatırımlarının devlet elinde olduğu ve bir takım millileştirmelerin 50 sene evvel yapıldığı Türkiye'nin bugüne kadar çoktan sosyalist toplum düze-

Libya Gerçeği

ni kurmuş olması gerekirdi. Libya yöneticileri emperyalizme ve kapitalizme karşı olduklarını söylemekte, öte yandan devlet eliyle fert zengin etmek, ülkede kapitalizmi geliştirmek için elinden geleni ardına koymamakta, bir takım teşvik tedbirleri uygulamaktadırlar.

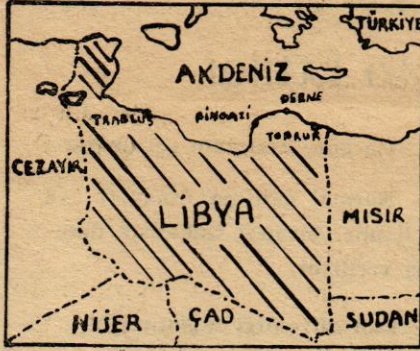
Yapılan anlaşmaların özünü gelince. Türkiye ile Libya arasında yapılan anlaşmaların üç temel amacı vardır: Birincisi, malların satmakta zorluk çeken Türkiye tüccarlarına mal satacak yeni pazarlar sağlamak, ikincisi yatırım alanları bulmakta güçlük çeken sanayicilere yeni ve kârlı yatırım alanları yaratmak. Üçüncüsü ve en önemlisi ise ister Türkiye'de ister Libya'da yatırım yapılsın, buralarda Türkiye işçilerini ve Libya'da ayrıca Libya'lı işçileri çalıştırarak onların sırtından yeni yeni milyonlar kazanılmasını sağlamak. Ayrıca bu sayede Türkiye'de artan işsizliğin ve Almanya'dan dönmek zorunda kalacak işçilerimizin yaratacağı sosyal problemleri bu yoldan önlemek. Patrolar bütün bunlar için Türkiye işçilerini Libya'nın çöllerinde perişan etmeye hazırlanıyolar. Libya'da anlaşmanın ne demek olduğunu, bugün Libya'da Türk, Alman ve diğer uluslara mensup patronların insafına bırakılmış olarak çalışan 3000 Türkiyeli işçiden sormalıdır. İnşaat barakalarında ve çadırarda kalarak yaşamının ne demek olduğunu onlardan sormalıdır.

Türkiye işçileri sermayedarların emrindeki günlük gazetelerin reklamlarına kanmamalı, sermayedarların bu yeni tuzağına düşmemelidirler. İşçi Bulma Kurumlarında kuyruğa girmemeli, kendi ülkelerinde çalışmak için, kendilerine iş imkânı yaratılmasını mücadele etmeli, sendikalar da bu mücadeleye katılmalıdırlar.

İ. KAFKASLI

İşgücü anlaşması Türkiye'nin Almanya ve öteki ülkelerle yaptığı anlaşmalara benzerdir. Buna göre bir sosyal güvenlik anlaşması da yapılacak ayrıca Libya, Türkiye'de bir işçi bürosu kuracaktır.

Öte yandan Türkiye Odalar Birliği Başkanı Sezai Dıblan: «Yapılan anlaşmaları özel sektör olarak büyük bir ilgi ve memnunlukla izlediğimizi belirtmek isteriz» demiştir.

LIBYA'NIN YARIDAN FAZLASI ÇÖLDÜR

BİR KUZAY AFRIKA ÜLKESİ OLAN LIBYA'NIN YÜZÖLÇÜMÜ TÜRKİYE'NİN İKİ MİSLİNDEN FAZLA OLDUĞU HALDE (1 milyon 759 bin kilometrekare), NÜFUSU İSTANBUL'DAN AZDIR. (2 milyon 260 bin)

Libya'da azınlık olarak Berberiler, çoğunluk olarak Araplar yaşar. Çoğunluğu Müslüman olup resmî dili Arapçadır. İdare merkezi Trablus'tur.

Libya'nın büyük bir kısmı Sahra çöldür. Buralarda insan yaşamaz. Topraklarının ancak yüzde 1.4'ü ekilebilir. Çok az bir kısmı otlak ve orman olup, geri kalan yüzde 93.6'sı ekilmemiş ve tarıma elverişli olmayan topraklardan meydana gelir.

Yakın zamana kadar halkının üçte biri göçebe olan, tarım ve hayvancılıkla yaşayan ve çok yoksul bir ülke olan Libya'da 1960 yıllarından itibaren bulunan zengin petrol yatakları ülkenin ekonomik durumunu bütünüyle değiştirmiştir. Bugün Libya ulusal gelirinin yüzde 60'ı petrolden gelmektedir. Çıkardığı petrol yılda 160 milyon tona ulaşmıştır.

LIBYA'NIN YÖNETİMİ CALLUD'UN ELİNDE

1941 YILINDA SİYASİ BAĞIMSIZLIĞINA KAVUŞAN LIBYA'DA BUGÜNE KADAR DEMOKRASİ KURULMADI. 18 YIL KRALLIKLA YÖNETİLEN LIBYA'DA 1969'DA YAPILAN KANSIZ BİR DARBE İLE YÖNETİM SUBAYLARIN ELİNE GEÇTİ. UZUN SÜRE ÜLKENİN TEK HAKİMİ KADDAFİ İKEN NİSAN 1974'DE DARBECİ SUBAYLARIN YAPTIKLARI DEĞİŞİKLİK SONUNDA KADDAFİ YÖNETİMDEN UZAKLAŞTIRILDI VE BÜTÜN SİYASİ VE İDARİ YETKİLER CALLUD'UN ELİNDE TOPLANDI.

Libya tarih boyunca bağımsızlığına kavuşmamıştır. Yüzyıllar boyu Osmanlıların egemenliğinde kalan Libya, Osmanlı - İtalyan anlaşmasıyla 1912'de İtalyan egemenliğine geçmiştir. 30 yıl süren bu egemenlikten sonra 24 Aralık 1941 tarihinde siyasi bağımsızlığına kavuşmuş ve Birleşik Libya Krallığına İdris El Sunusi getirilmiştir.

Kral İdris 1 Eylül 1969'da askeri bir darbeyle tahtından indirilerek cumhuriyet ilan edilmiş, subaylardan meydana gelen bir «İhtilâl Konseyi» bütün yetkileri kendinde toplamıştır. Darbe sırasında 27 yaşında bir yüzbaşı olan Muammer El Kaddafi albaylığa yükseltilerek Libya Silahlı Kuvvetleri kumandanlığına ve «İhtilâl Konseyi» başkanlığına getirilmiştir. Üç ay sonra cumhuriyetin anayasası ilan edilmiş ve «Hür Demokratik Cumhuriyet»in en yüksek organının «İhtilâl Konseyi» olduğu belirtilmiştir.

İhtilâl rejimi, Libya'daki İngiliz ve Amerikan üslerinin kaldırılacağını ilan etmiş, bütün yabancı iş adamlarının faaliyetlerini yasaklamış, bankaları devletleştirmiş, ülkede bulunan İngiliz - Amerikan bütün şirketinin tekeline son vermiş, petrol ihraç, satış ve dağıtımını yapan yabancı şirketlerin faaliyetlerini durdurmuştur.

Ancak, Kaddafi'nin tutarsız dış politikası Libya'yı Arap dünyasında yalnız bırakınca, İhtilâl Konseyi birden sessiz bir darbeyle Kaddafi'nin yetkilerini elinden alarak, bu yetkileri 1972 yılından beri Libya Başbakanı olan, kumandan Abdüsselam Ahmet Callud'a vermiştir.

Erdemir'de İşçiler Temsilci Seçimini Protesto Etti..

T. Maden - İş Sendikası 9. Bölge Temsilciliğine sendika genel merkezince atanan Şükrü Özbayrak başkanlığında toplanan Temsilciler Kurulu, Erdemir'de Baş Temsilci ve 8 ünite temsilcisini tayin ederek bir bildiri ile işçilere duyurmuştur. Ancak, kendi öncü liderlerini listede göremeyen işçiler, bildirileri yırtarak mevcut yönetimi protesto etmişlerdir.

Seçilen temsilciler şunlardır:
Baştemsilci : Nurettin Sarıkaya.
Merkez Bakım Malzeme Müdürlüğü.
Baştemsilci vekili : Mahir Çetin.
Sıcak Haddehane.
Temsilci : İbrahim Demir. Kok, Sosyal, İtfaiye, Koruma Müdürlüğü,
Temsilci : Hikmet Kural. Liman, Nakliyat, Doklar.
Temsilci : Şevket Karaoğlu. Soğuk Haddehane.
Temsilci : Hüseyin Kartal. Çelik hane, Tuğla, Metalurji.
Temsilci : Ahmet Aşkın. Yüksek Fırın, Sinter, Maniplasyon.
Temsilci : Salih Dilmaç. Yardımcı İşletmeler, Tesis.

E.K.İ. PAVYONLARINDA YEMEKLER BOZUK

Genellikle gruplu maden işçilerinin kaldığı E.K.İ. pavyonlarında yemeklerin bozukluğundan şikâyetler artmaktadır. İşçiler yemeklerin çok kötü ve bozuk olduğunu söylemektedirler.

Doğru dürüst etli ve yağlı yemek çıkmadığını söyleyen işçiler, «Esasen hiçbir yemek yenecek gibi çıkmıyor. Çoğunlukla yemeklerimizi dışarıda yiyoruz». demişlerdir. İşçiler ayrıca, mevcut yemeklerle yeraltında çalışmanın mümkün olmadığını söylemiş ve «böyle beslenen işçinin kaza yapmasının kaçınılmaz olduğunu» belirtmişlerdir.

Ayrıca işçiler, hem iase bedeli almadıklarını, hem de dışarıda yemek yemek zorunda kaldıklarını söylemektedirler.

Sendika Yöneticileri Ne Dedi ?

Pavyonlarda kalan maden işçilerinin yemekler hakkında şikâyeti üzerine, bu konuda görüşünü aldığı Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Yusuf Ziya Kara, gazetemize şunları söylemiştir:

İŞÇİ DAVASI — Maden işçileri pavyonlardaki yemeklerden şikâyetçi, ne dersiniz?

KARA — Yemeklere konan et ve yağ miktarını artırdık. Etler, Et ve Balık Kurumu'ndan temin ediliyor. Aralık ayında Kurumda grev vardı. Etler yeteri kadar temin edilemedi. Şikâyetler bundandır. Ama şimdi durum düzeldi.

İŞÇİ DAVASI — Yemeklerin cinsi ve kalitesi neye göre tayin ediliyor?

KARA — İşçilerin kalori ihtiyacına göre.

İŞÇİ DAVASI — Tesbit edilmiş kalori miktarı ne kadar?

KARA — Yer altında çalışanlar

için 4621, yer üstü için 3770 kalori ihtiva edecek şekilde yemek veriliyor.

İŞÇİ DAVASI — Bu kaloriye ekmekten alınan kalori de dahil mi?

KARA — Evet. Ayrıca, şunu da belirtiyim, eskiden ekmek tayin olarak verilirdi, şimdi isteyen istediği kadar ekmek yiyebiliyor.

İŞÇİ DAVASI — Günlük yemeklerin tesbit edilen kalori ihtiyacına uyup uymadığı denetleniyor mu?

KARA — Temsilcilerimiz denetleme yapıyor. Ama aksamalar da oluyor. Bir temsilcinin her gün yemek kontrolü yapması imkânsız.

İŞÇİ DAVASI — Yemekler için gerekli maddeler nasıl temin ediliyor?

KARA — Müessese Satın Alma Komisyonu tarafından.

İŞÇİ DAVASI — Bu komisyonda işçi temsilcisi var mı?

KARA — Hayır, yok.

Maden İşçileri Çalışma Şartlarını Protesto Etiler

E.K.İ. Karadon üretim bölgesinde çalışan maden işçileri, geçen hafta çalışma şartlarını protesto ettiler.

Topluca direnerek ocaklara inmeyeceklerini söyleyen işçiler direnme sebeplerini şöyle sıralamışlardır:

- İşe göre malzeme verilmiyor.
- Normal çalışma müddeti (8 saat) içinde, bitmesi imkânsız derecede iş veriliyor.
- Can güvenliği sağlanmıyor.

KESİNTİLER BİTMEMEYECEK Mİ ?

EKİ işçileri, her ay eline şeridini aldığı yeni bir para kesintisiyle karşılaşılıyor. Kesilen paraların da nereye gittiği çoğu kez bilinmiyor. Çünkü; paralar, şeridin arkasında gösterilmeyen kodlara kesiliyor. Bunlar gibi bilinmeyen bir kesinti de Aralık ayı ücretlerinden yapıldı. Paranın kesildiği yer ve sebebi hakkında söylentiler şunlar: Para 6. dönem toplu sözleşmenin birikmiş farklarından sigorta primi kesilmesi unutulduğu için kesilmiş. Ama işçilerin kesilmedi denilen yere, önceden kesilip kesilmediğini bilmesi de imkânsızdır. Çünkü işveren, birikmiş farklara ait şeritleri işçilere vermemiştir.

Fakat para, ya yanlış hesap edilerek kesildi veya sigortaya kesilmedi. Şöyle ki; kesilen paralar 70 ilâ 180 lira arasında değişmektedir. Fakat toplu sözleşme zamları her işçi için

sanat zamları hariç aynı miktardadır. Sanat zamları içinde pirim farkları azami 20 lira civarındadır. Bu durumda kesintiler arasında en fazla 20 lira fark olması gerekir. Üstelik daha az sözleşme farkı alan işçilerden, çok alanlara göre daha fazla da kesildiği olmaktadır.

Bütün bu karışıklıkların önlenmesi için;

- Kanuni kesintiler haricinde (sigorta, sendika, amele birliği, grev fonu) haricinde para kesilmesi önlenmeli ve kesintiler şeritte açıkça belirtilmelidir.
- İşçilere her aldıkları para için şerit verilmelidir.
- Sendika, toplu sözleşmeden sonraki kesintilerin listesini, miktarlarıyla birlikte sendika gazetesinde ilân etmelidir.

YORUM

Beslenme Sorunu ve Maden İşçisi

Beslenme, insan vücudunun en temel ihtiyacıdır. İhtiyacı olan gıdayı alan kişi, gerekli enerjiyi de almış olarak, fikri ve bedeni çalışma faaliyetlerine devam eder. Keza, gelişmekte olan çocuğun beden ve beyin teşekkülâtı, ancak iyi bir beslenme ile yeterli olabilir.

Görüldüğü gibi beslenme konusu, insanlar için çok önemlidir. Oysa, Zonguldak Maden Havzasındaki işçilerin ve ailelerinin aşağı yukarı tamamının bu meselesi çözümlenmiş değildir. Maden işçileri, kazançları ile ağır bir işyerinin gerektirdiği gıdayı alamamaktadırlar. İşçilerin, ailelerinin ve çocuklarının sıhhsiz, bakımsız durumunu, evlerde, hastanelerde, okullarda, her yerde görmek mümkündür.

Çoğunluğu gruplu olan, pavyonlardaki maden işçisinin durumu daha da kötüdür. Buralarda çıkan yemekler, yer altında 8 saatten fazla çalışan işçiyi doyurabilecek, besleyebilecek düzeyde değildir. Ağır şartlarda çalışan işçinin, hergün et, süt, yumurta gibi temel gıda maddeleri ile, sebze, meyve ve kalori ihtiyacını karşılayan gıdaları alması gerekir. Hergün, en azından 250 gram saf et yemeği yemesi gerekir. Bunları yiyemiyen işçi ağır iş şartlarından başka, gıdasızlıktan da yıpranmakta, çökmektedir. İşyerinde dikkatini toplayamamakta, işten sonra bir gazete bile okuyacak enerjiyi bulamamaktadır.

Maden işçisi neden bu durumdadır?

Türkiye gibi kapitalist ülkelerde, sermaye sahipleri, işgücüne mümkün olduğu kadar az ücret verip, üretim maliyetini düşürmek ve daha fazla kâr etmek isterler. İşçilerin ve diğer çalışanların düşük ücret alma sonu-

cu az beslenmesi, yıpranması, et yiyememesi vs. kapitalist sınıf için önemli değildir. Bu yüzden, bütün kapitalist ülkelerde (az gelişmişlerde daha çok olmak üzere) açlık ve yetersiz beslenme sorunu vardır. İşçiler, sendikal mücadele ile bu problemi halletmeye çalışmakta, ancak hızla artan hayat pahalılığı karşısında açlığa mahkûm olmaktadır.

Anlaşıldığı gibi, maden işçisinin ücret seviyesinin düşük oluşu da, pavyonlarda çıkan yemeklerin besleyici olmayışı ve kalitesizliği de, işverenin ucuz işçi çalıştırma, yemekleri ucuza mâletme hesaplarının sonucudur. Demek ki bu durumun sorumlusu işveren E.K.İ. dir.

İşçiler seslerini duyurdukları, protesto ettikleri takdirde buna engel olabilirler.

— Noksansız ve kaliteli yemek çıktığında, İŞÇİLER TABAKLARI TERS ÇEVİRİP YEMEKLERİ BOYKOT ETMELİDİRLER.

— SENDİKA, pavyonlarda tam yetkili daimi bir temsilci bulundurmalıdır. Temsilci, gerektiğinde yemeklere müdahale etmelidir. Sendika başkanı, gidip yemekleri kontrol etmelidir. İşçi liderliği, sendikada evrak imzalamak değil, işçinin yaşayışına katılmaktır.

— SENDİKA, işçi ihtiyaçları için E.K.İ. Müessesesi Satınalma Komisyonunda, temsilci bulundurmalıdır.

Ancak şurası unutulmamalıdır ki, kapitalist bir düzende böyle bir mesele, temelinden çözümlenemez. Üretimin ve toplumsal hizmetlerin insan ihtiyacına göre düzenlendiği; insanın fikri ve bedeni gelişiminin amaç alındığı bir ekonomik sistemde (sosyalist sistem) bu meseler de kökünden halledilmiş olacaktır.